

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2009		1.1. - 31.12.2008	
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet				
Vakuutusmaksutulo	167 380 883,49		156 284 240,79	
Valtion osuus	652 248 824,32		624 320 819,56	
Kansaneläkelaitoksen osuus	11 923 769,81	831 553 477,62	17 140 205,82	797 745 266,17
Sijoitustoiminnan tuotot		6 072 272,88		7 408 565,46
Maksetut korvaukset		-822 328 053,50		-780 853 601,58
Vastuuvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuu	-5 135 106,82		4 010 865,73	
Korvausvastuu	-4 562 440,74	-9 697 547,56	3 903 395,71	7 914 261,44
Liikekulut		-11 839 958,97		-10 661 503,60
Sijoitustoiminnan kulut		7 039 582,42		-20 750 337,32
Vakuutustoiminnan tulos		799 772,89		802 650,57
Muut tuotot				
Lomitustoiminnan tuotot		205 692 328,19		200 059 210,49
Muut kulut				
Lomitustoiminnan kulut	-205 804 965,40		-200 204 622,80	
Työturvallisuustoiminnan kulut	-687 135,68	-206 492 101,08	-657 238,26	-200 861 861,06
Tilikauden tulos		0,00		0,00

TASE

VASTAAVAA		31.12.2009		31.12.2008
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	3 214 830,52		3 652 627,91	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>0,00</u>	3 214 830,52	<u>24 113,59</u>	3 676 741,50
SIJOITUKSET				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet	16 676 195,25		16 575 023,25	
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	97 926 769,17		83 659 416,22	
Rahoitusmarkkinavälineet	1 452 112,61		4 761 508,55	
Muut lainasaamiset	<u>172 639,91</u>	116 227 716,94	<u>227 404,87</u>	105 223 352,89
SAAMISET				
Vakuutusmaksusaamiset	7 299 533,41		6 500 346,53	
Saaminen valtiolta ja Kelalta	1 144 965,91		2 902 846,63	
Muut saamiset	<u>654 262,75</u>	9 098 762,07	<u>914 091,79</u>	10 317 284,95
MUU OMAISUUS				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	787 231,50		767 922,11	
Muut aineelliset hyödykkeet	105 354,51		105 354,51	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>13 092 033,43</u>	13 984 619,44	<u>13 474 452,50</u>	14 347 729,12
SIIRTOSAAMISET				
Korot ja vuokrat	692 191,51		908 092,49	
Muut siirtosaamiset	<u>1 449 065,86</u>	2 141 257,37	<u>1 367 814,02</u>	2 275 906,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>144 667 186,34</u>		<u>135 841 014,97</u>
VASTATTAVAA		31.12.2009	31.12.2008	
VASTUUVELKA				
Vakuutusmaksuvastuu	27 041 317,98		21 906 211,16	
Korvausvastuu	<u>91 199 124,83</u>	118 240 442,81	<u>86 636 684,09</u>	108 542 895,25
VELAT				
Ensivakuutustoiminnasta	939 007,37		759 196,96	
Velka valtiolle ja Kelalle	3 052 371,79		1 381 821,25	
Muut velat	<u>8 951 964,36</u>	12 943 343,52	<u>10 053 897,85</u>	12 194 916,06
SIIRTOVELAT		<u>13 483 400,01</u>		<u>15 103 203,66</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>144 667 186,34</u>		<u>135 841 014,97</u>

RAHOITUSLASKELMA

	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirta		
Saadut vakuutusmaksut	166 793 234,96	157 754 867,23
- jälleenvakuuttajille maksettu osuus	-31 727,94	-35 000,00
Valtion ja Kelan osuus	667 601 025,39	637 049 475,52
Maksetut korvaukset	-824 400 105,56	-779 675 562,42
- jälleenvakuuttajilta saatu osuus	-77 327,20	0,00
Saadut korot	1 393 250,57	2 306 023,10
Saadut osingot	496 592,55	667 281,62
Saadut muut sijoitustulot	2 066 897,30	1 887 087,24
Tulot liiketoiminnan muista tuotoista		
Lomitustoiminnan tulot	205 692 328,19	200 059 210,49
Muut maksut liiketoiminnan kuluista		
Lomitustoiminnan kulut	-205 172 503,81	-199 573 604,90
Työturvallisuustoiminnan kulut	-683 571,51	-654 878,46
Muut kulut	-13 059 923,99	-10 917 173,19
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	618 168,95	8 867 726,23
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-42 832,07	-107 782,02
Liiketoiminnan rahavirta	575 336,88	8 759 944,21
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-3 776 790,63	-942 221,14
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-557 243,10	-1 532 134,82
Investointien rahavirta	-4 334 033,73	-2 474 355,96
2Rahoituksen rahavirta		
Lainojen takaisinmaksut	0,00	-9 749 147,50
Rahavarojen muutos	-3 758 696,85	-3 463 559,25
Rahavarat tilikauden alussa ^{*)}	17 157 804,53	20 621 363,78
Rahavarat tilikauden lopussa ^{*)}	13 399 107,68	17 157 804,53

^{*)} sisältää tase-erän Rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusmarkkinavälineisiin sisältyvät pankkien sijoitustodistukset

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Säädökset

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevia säännöksiä, sosiaali- ja terveysministeriön (STM) antamia asetuksia, Finanssivalvonnan (Fiva) ohjeita ja määräyksiä sekä voimassa olevaa kirjanpitolakia ja -asetusta.

STM:n asetuksella säädetään Melan tilinpäätöksen laatimista koskevat poikkeukset vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettuun asetukseen. Vuodelta 2009 laadittavaan Melan tilinpäätökseen sovelletaan STM:n asetusta 24.9.2008/614 vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä siihen asetuksilla 8.1.2007/6 ja 2.2.2009/49 Melan tilinpäätöstä koskevin poikkeuksin.

Fiva:n määräys- ja ohjekokoelma Dnro 2/002/2008 sekä sen muutokset 6/002/2008 ja 1/101/2009 tarkentavat lain ja ministeriön antamia säännöksiä.

Konsernitilinpäätös

Melan kokonaan omistamia kiinteistöyhtiöitä koskevat tiedot annetaan taseen liitetietoina eikä konsernitilinpäätöstä laadita. Yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi Melan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6 luku, 3 § ja Fiva 1/101/2009).

Saamiset

Saamiset esitetään taseessa joko nimellisarvon tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisinä.

Epävarmat saamiset on kirjattu nimellisarvoa alempaan todennäköiseen arvoon. Epävarmojen vakuutusmaksusaamisten arvonalennukset, velkajärjestelyssä ja yrityssaneerauksessa anteeksiannetut saatavat sekä vanhentuvat maksut käsitellään luottotappioina, jotka esitetään vakuutusmaksutulon oikaisuna.

MATA- regressisaamiset ja luopumisjärjestelmän eläkkeiden pääoma-arvojen palautussaamiset on kirjattu todennäköiseen arvoon. Muilta osin saamiset on kirjattu nimellisarvoonsa.

Sijoitukset

Sijoitukset arvostetaan Fiva:n ohjeen mukaisesti joko hankintamenoon tai hankintamenoa alhaisempaan käypään arvoon. Arvostus on suoritettu fifo-periaatteen mukaisesti joko hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Jatkuvan kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten markkinahinnan alittaessa niiden hankinta-arvon kirjataan ero arvonalennuksena sijoitustoiminnan kuluihin. Sijoituksista tehtyjen arvonalennusten palautukset pienentävät tehtyjä arvonalennuksia maksimissaan hankintamenoon asti.

Koko juoksuaikansa pidettäväksi tarkoitetut joukkovelkakirjalainat on arvostettu taseessa hankintamenoon, johon on lisätty tai josta on vähennetty nimellisarvon ja hankinta-arvon erotus jakotettuna korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Sijoitustodistukset arvostetaan hankintamenoon.

Kiinteistösijoitukset on taseessa arvostettu joko hankintahintaan, lisättynä mahdollisilla aktivoiduilla hankinnoilla tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen käypinä arvoina käytetään joko ulkopuolisen asiantuntijan arviota tai sisäisellä laskentamenetelmällä suoritettuja arviointia. Tilinpäätöksen liikekiinteistöjen käyvät arvot perustuvat ulkopuolisen asiantuntijan vuoden 2008 lopussa suorittamaan arviointiin. Asuinkiinteistöjen käyvät arvot perustuvat em. arviointiin lisättynä Tilastokeskuksen hintaindeksin muutos vuoden 2009 aikana.

Toimintokohtaiset liikekulut

Liikekulut ja poistot kirjataan toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamisesta aiheutuneet kulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin, sijoitustoiminnasta aiheutuva kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hoidon ja hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Muissa kuluissa esitetään lomituksen ja työturvallisuuden hoitokulujen osuus.

Poistot kirjataan vuonna 2006 vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti siten, että standardi atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot poistetaan viiden vuoden tasapoistoin ja koneet ja kalusto 25 %:n menojäännöspoistoina. Yleinen koneiden, laitteiden sekä standardiohjelmien aktivointiraja on 1 000 €. Taidehankinnoista ei tehdä säännönmukaisia poistoja. Uuden lomitusjärjestelmän suunnittelukulut aktivoidaan ja poistetaan vaikutusaikanaan 8 vuoden kuluessa. Poistot aloitetaan kunkin ohjelmaosion valmistumisvuotena.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläketurva (työsuhde alkanut ennen 31.12.2004) on hoidettu Tapiola-yhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Vastuuvelan laskentaperiaatteet

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on kirjattava vastuuvélkana STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti MYEL:n mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkelaitoksen ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät menojen peittämiseen (MYEL 125 §).

Apurahansaajien MYEL- eläketurvan vakuutusmaksuvastuu rahoitetaan apurahansaajien vakuutusmaksuilla ja sijoitustoiminnan tuotoilla vähennettynä kuluilla. Kuluilla tarkoitetaan v. 2009 tilinpäätöksessä järjestelmän perustamiskuluja (2008-2009), korvausmenoja ja kohtuullisia hoitokuluja. Jäljelle jäävä osa tuotoista siirretään vakuutusmaksuvastuuseen.

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (MATA) mukaisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva vastuu rahoitetaan perusturvaosuudesta, valtion osuudesta ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudesta MATA 15 §:n 2 ja 3 momenteissa todettujen rahoitusosuuksien suhteessa. Työvahinkoturvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat Melan on kirjattava STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti korvausvastuuna. Siihen on siirrettävä vuosittain määrä, jolla MATA 15 §:n 3 momentissa mainittu vakuutettujen osuus eroaa vuotuisesta vakuutusmaksutulosta.

Sen lisäksi, mitä kokonaiskustannusten rahoittamisesta MATA 15 §:ssä säädetään, Kansaneläkelaitoksen ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on vuosina 2004-2018 suoritettava perusturvaosuuden osalta ennen vuotta 2004 syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi korvausvastuun täydennysmaksua siten, että täydennysmaksu jakaantuu Kelan ja Melan vastattaviin osuuksiin 15 §:n 2 momentissa säädettyjen rahoitusosuuksien suhteessa. Vuonna 2006 uusittujen perusteiden mukaan täydennysmaksu on tasasuuruinen eli 2,5 M€/v, josta Kelan osuus on 1,9 M€ ja Melan Myel-osuus 0,6 M€.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskeva vastuuvélka lasketaan STM:n vahvistamien lasku-perusteiden mukaan.

Lyhenteiden selitykset:

MYEL	Maatalousyrittäjän eläkelaki
SPVEL	Laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä
LUEL	Luopumiseläkelaki
LUTUL	Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta (1995-2006)
LUTUL	Laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta (2007-2010)
LUKL	Laki maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta
MATA	Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki
MATA-Va	Vapaa-ajan tapaturmavakuutus
MELA-PVRL	Laki sairausvakuutuslain mukaisen omavastuunajan korvaamisesta maatalousyrittäjille
RHV	Ryhmähenkivakuutus
VEKL	Laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmevuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VAKUUTUSMAKSUTULO JA LAKISÄÄTEISET RAHOITUSOSUUDET

	2009	2008
Vakuutusmaksutulo		
MYEL-peruseläkevakuutus	150 752 794,74	140 254 174,95
Ryhmähenkivakuutus	1 455 104,81	1 627 144,29
MATA-Ta- vakuutus	10 758 805,00	10 226 933,49
MATA-Va- vakuutus	4 717 400,58	4 448 582,91
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	167 684 105,13	156 556 835,64
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista (-)		
MYEL	-248 587,91	-217 918,15
RHV	-3 249,86	-3 110,33
MATA	-19 655,93	-16 566,37
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	167 412 611,43	156 319 240,79
Jälleenvakuuttajien osuus (-)	-31 727,94	-35 000,00
Vakuutusmaksutulo	167 380 883,49	156 284 240,79
Valtion osuus x)		
MYEL	497 831 504,28	466 008 847,71
LUEL	48 608 449,42	49 155 652,27
LUKL	119 872,18	241 661,70
LUTUL	93 188 207,74	91 934 879,49
MATA	9 050 455,95	13 758 797,55
MELA-PVRL	3 450 334,75	3 220 980,84
Valtion osuus	652 248 824,32	624 320 819,56
Kansaneläkelaitoksen osuus	11 923 769,81	17 140 205,82
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet	831 553 477,62	797 745 266,17

x) ei sisällä lomituksen valtion osuutta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

MAKSETUT KORVAUKSET

	2009		2008	
Eläkkeet				
MYEL peruseläkkeet x)		553 802 935,68		522 735 203,76
MYEL lisäeläkkeet		8 072,64		7 199,60
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL peruseläkk.		168 161 180,35		157 045 050,46
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL lisäeläkk.		1 352 904,95		1 097 280,56
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet ja VEKL		406 983,33		226 934,68
YEL peruseläkkeet		9 894 840,43		9 126 144,39
YEL lisäeläkkeet		6 019,32		5 734,92
SPVEL		701 590,92		1 598 606,87
LUEL		48 608 449,42		49 155 652,27
LUTUL		90 901 195,94		89 699 982,60
MATA	14 712 566,08		14 334 131,68	
MATA 15 § 2. mom:n ja 15 a §:n mukainen osuus (-)	-3 716 422,14	10 996 143,94	-5 342 324,27	8 991 807,41
		884 840 316,92		839 689 597,52
Korvaukset				
LUKL		119 872,18		241 661,70
MATA		24 351 662,91		23 771 589,13
MELA-PVRL		3 249 931,90		3 030 659,43
RHV		2 068 060,00		1 933 525,00
		29 789 526,99		28 977 435,26
Eläkkeet ja korvaukset		914 629 843,91		868 667 032,78
Muut suoritukset		1 075 750,99		1 277 261,42
Vastuunjakokorvaukset (-)				
TyEL-LEL-TaEL-MEL	-96 725 875,48		-93 140 254,33	
YEL	-9 870 053,72		-9 103 884,60	
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	132 308,86	-106 463 620,34	81 743,10	-102 162 395,83
VEKL-Valtion korvaus		-3 187,73		-1 158,76
Maksetut korvaukset ennen hoitokuluja ja jv-osuutta		809 238 786,83		767 780 739,61
Korvaustoiminnon hoitokulut		12 986 881,51		13 036 633,59
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut		25 057,96		36 228,38
Maksetut korvaukset ennen jv-osuutta		822 250 726,30		780 853 601,58
Jälleenvakuuttajien osuus (-)		77 327,20		0,00
Maksetut korvaukset		822 328 053,50		780 853 601,58

x) sisältää myös MYELin osuuden MATAlle

TULOSLASKELMAN LIITTEET

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY

	2009	2008
Sijoitustoiminnan tuotot		
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Muut tuotot (vuokratuotot)	1 660 914,60	1 629 560,09
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot ja voitto-osuudet	496 592,55	667 281,62
Korkotuotot	1 177 349,59	2 010 178,10
Muut tuotot	414 184,89	2 957 350,57
	<u>3 749 041,63</u>	<u>4 586 910,66</u>
Arvon alentumisten palautukset kiinteistöistä	0,00	0,00
Myyntivoitot	<u>2 323 231,25</u>	<u>2 821 654,80</u>
	6 072 272,88	7 408 565,46
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista	653 762,19	675 086,33
Kulut muista sijoituksista	77 531,77	96 507,04
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	<u>42 896,34</u>	<u>73 185,13</u>
	774 190,30	844 778,50
Muiden sijoitusten arvonalentumiset, arvonalennusten palautukset ja poistot		
Arvon alentumiset, -palautukset	-12 781 912,97	15 662 583,84
Sij.om. suunn.muk.poistot	<u>4 363,49</u>	<u>19 909,38</u>
Myyntitappiot	<u>4 621 237,84</u>	<u>3 880 366,64</u>
	-7 382 121,34	20 407 638,36
Sijoitustoiminnan hoitokulut	<u>342 538,92</u>	<u>342 698,96</u>
	-7 039 582,42	20 750 337,32
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	13 111 855,30	-13 341 771,86
Sijoitustoiminnan nettotuoton jakautuminen:		
MYEL - toiminta	3 262 462,51	-2 228 371,70
MATA -Ta - toiminta	8 104 285,79	-8 944 639,47
MATA- Va- toiminta	<u>1 745 107,00</u>	<u>-2 168 760,69</u>
	<u>13 111 855,30</u>	<u>-13 341 771,86</u>

TULOSLASKELMAN LIITTEET

LIIEKEKULUT

Kokonaisliikekulut toiminnoittain

(ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

			2009	2008
	Liikemenot	Suunn.mukaiset poistot	Yhteensä	Yhteensä
Maksetut korvaukset	12 823 944,27	187 995,20	13 011 939,47	13 072 861,97
Korvaustoiminnon hoitokulut	12 798 886,31	187 995,20	12 986 881,51	13 036 633,59
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	25 057,96	0,00	25 057,96	36 228,38
Liikekulut	11 673 171,65	166 787,32	11 839 958,97	10 661 503,60
Vakuutustoiminnon hoitokulut	6 264 846,84	92 020,59	6 356 867,43	3 958 396,01
Hallinnosta aiheutuvat kulut	5 408 324,81	74 766,73	5 483 091,54	6 703 107,59
Sijoitustoiminnan liikekulut	337 866,00	4 672,92	342 538,92	342 698,96
Kokonaisliikekulut	24 834 981,92	359 455,44	25 194 437,36	24 077 064,53

Tuloslaskelman hallinnon kulujen erittely

2009

2008

Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	550 640,61		557 561,55	
TELK Työeläkeas. muutoksenh.	75 039,39		72 703,69	
Finanssivalvonnan valvontamaksu	9 857,88	635 537,88	13 773,00	644 038,24
Muut hallintokulut		529 627,23		555 542,94
Yhteensä		1 165 165,11		1 199 581,18

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastus	46 122,10		51 597,46	
Muut palvelut	0,00		2 596,16	
	46 122,10		54 193,62	

Kokonaisliikekulujen jakautuminen

MYEL- toiminta	17 029 720,37	17 039 298,19
MATA-Ta - toiminta	5 354 329,13	4 254 601,63
MATA-Va - toiminta	770 031,58	618 424,48
LUTU - toiminta	2 040 356,28	2 164 740,23
	25 194 437,36	24 077 064,53

Henkilöstökulut (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Palkat ja palkkiot	7 915 129,52	7 752 626,51
Eläkekulut	1 553 697,93	1 489 247,32
Muut henkilösivukulut	388 346,81	457 332,69
Muut henkilöstökulut	799 786,06	819 851,77
	10 656 960,32	10 519 058,29

Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Palkkiot valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille	27 101,00	25 783,00
Palkkiot hallituksen jäsenille ja varajäsenille	56 565,00	56 606,00
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen	255 216,00	239 615,00

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta.

Luottamustoimessa oleville henkilöille on kustannettu TyEL-järjestelmän vähimmäisehtojen mukainen eläketurva.

Johdolle ei ole annettu rahalainoja, vakuuksia eikä myönnetty muita vastuusitoumuksia.

Henkilöstön keskimääräinen nettohenkilömäärä

Konttorihenkilöstö	167	171
Asiamiehet	33	36

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VASTUUVELAN MUUTOKSEN ERITTELY

	31.12.2009	Muutos 2009	31.12.2008	31.12.2007
MYEL-peruseläketurvan vakuutusmaksuvastuu	26 453 926,94	4 557 693,51	21 896 233,43	25 895 666,90
APUR. MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu	577 514,86	577 514,86	0,00	0,00
MYEL-lisäeläketurvan vakuutusmaksuvastuu	9 876,18	-101,55	9 977,73	21 409,99
MYEL-lisäeläketurvan korvausvastuu	41 142,33	-1 787,87	42 930,20	32 813,59
MATA -Ta:n korvausvastuu	74 200 547,36	3 001 433,49	71 199 113,87	72 926 776,31
MATA -Va:n korvausvastuu	16 957 435,14	1 562 795,12	15 394 640,02	17 580 489,90
	<u>118 240 442,81</u>	<u>9 697 547,56</u>	<u>108 542 895,25</u>	<u>116 457 156,69</u>

	2009	2008
MUUT TUOTOT		
Lomitustoiminnan tuotot		
Kuntien lomituksen käyttökustannusten korvaus	189 793 003,15	184 159 966,35
Kuntien lomituksen paikallishallintokustannusten korvaus	14 138 325,04	14 138 244,14
Melan lomituksen hallintokustannusten korvaus	1 761 000,00	1 761 000,00
	<u>205 692 328,19</u>	<u>200 059 210,49</u>

MUUT KULUT		
Lomitustoiminnan kulut		
Kuntien lomituksen käyttökulut	189 793 003,15	184 159 966,35
Kuntien lomituksen paikallishallintokulut	14 138 325,04	14 138 244,14
Melan lomituksen hoitokulut		
Henkilöstökulut	421 474,56	381 981,65
Atk-kulut	527 486,99	550 661,36
Muut kulut	292 214,07	342 751,40
Poistot	632 461,59	631 017,90
	<u>205 804 965,40</u>	<u>200 204 622,80</u>
Työturvallisuustoiminnan kulut		
Työturvallisuuden apurahat	174 670,81	169 684,85
Työturvallisuuden hoitokulut	512 464,87	487 553,41
	<u>687 135,68</u>	<u>657 238,26</u>

TASEEN LIITTEET

SIJOITUKSET

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	31.12.2009	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		16 676 195,25	16 676 195,25	27 268 529,20
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		97 926 769,17	97 926 769,17	109 408 029,69
Rahoitusmarkkinavälineet		1 452 112,61	1 452 112,61	1 449 278,53
Muut lainasaamiset		172 639,91	172 639,91	172 639,91
		<u>116 227 716,94</u>	<u>116 227 716,94</u>	<u>138 298 477,33</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-2 538,36
	<u>116 225 178,58</u>

Arvostusero	(käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)	22 070 760,39
-------------	--	---------------

Sijoitukset	31.12.2008	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		16 575 023,25	16 575 023,25	27 188 700,00
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		83 659 416,21	83 659 416,21	86 163 752,83
Rahoitusmarkkinavälineet		4 761 508,55	4 761 508,55	4 809 999,91
Muut lainasaamiset		227 404,87	227 404,87	227 404,87
		<u>105 223 352,88</u>	<u>105 223 352,88</u>	<u>118 389 857,61</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-8 156,52
	<u>122 030 299,74</u>

Arvostusero	(käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)	13 166 504,73
-------------	--	---------------

TASEEN LIITTEET

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset

Hankintameno 1.1.2008
Lisäykset
Vähennykset
Hankintameno 31.12.2008

Kiinteistöosakkeet

16 652 893,77
44 998,58
-122 869,10
16 575 023,25

Hankintameno 1.1.2009
Lisäykset
Vähennykset
Hankintameno 31.12.2009

16 575 023,25
101 172,00
0,00
16 676 195,25

2009

2008

Omassa käytössä olevat kiinteistöosakkeet

Jäljellä oleva hankintameno
Kirjanpitoarvo
Käypä arvo

3 872 852,20
3 872 852,20
8 637 966,99

3 797 661,91
3 797 661,91
8 583 213,50

Kiinteistö- ja asunto-osakkeet

Omistusosuus

Kirjanpitoarvo

Käypä arvo

1 Kiinteistö Oy Espoon Finnbo
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13
Kiinteistö Oy Metsätapiola
Kiinteistö Oy Tietäjäntie 11
Kiinteistö Oy Hopia-avain
Kiinteistö Oy Kurunhelmi
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2
Asunto Oy Otatornit
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143

100,0 %
100,0 %
39,1 %
100,0 %
100,0 %
60,0 %
100,0 %
29,6 %
23,0 %

1 800 000,00
2 350 000,00
5 634 708,69
950 000,00
1 835 582,37
757 200,00
1 235 667,92
1 235 290,95
416 090,20
461 655,12
16 676 195,25

1 800 000,00
2 350 000,00
12 703 329,20
950 000,00
1 900 000,00
757 200,00
2 740 500,00
2 943 500,00
624 000,00
500 000,00
27 268 529,20

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Kirjanpitoarvo

Käypä arvo

Pörssiyhtiöt

1 699 176,50

1 807 648,00

Muut kuin pörssiyhtiöt yhteensä

1 711 555,27

1 711 555,27

Sijoitusrahasto-osuudet yhteensä

94 516 037,40

105 888 826,42

Osakkeet ja osuudet yhteensä

97 926 769,17

109 408 029,69

Muut lainasaamiset

Pankkitakaus

2009

172 639,91

2008

227 404,87

TASEEN LIITTEET

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	5 407 245,90	2 362 461,37	7 769 707,27
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-72 476,02	0,00	-72 476,02
Lisäykset	247 662,53	319 780,57	567 443,10
Vähennykset	0,00	-187 601,97	-187 601,97
Hankintameno 31.12.2009	5 582 432,41	2 494 639,97	8 077 072,38
Kertyneet poistot 1.1.2009	-1 730 504,40	-1 489 184,75	-3 219 689,15
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	72 476,02	0,00	72 476,02
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	175 236,47	175 236,47
Tilikauden poistot	-709 573,51	-288 105,68	-997 679,19
Kertyneet poistot 31.12.2009	-2 367 601,89	-1 602 053,96	-3 969 655,85
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	3 214 830,52	892 586,01	4 107 416,53

Hankinnat/poistot toiminnoittain

	Kirjanpitoarvo 1.1.2009	Lisäys/Vähennys netto	Poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.2009
Lomitus				
Atk-järjestelmä	3 604 898,95	0,00	619 244,16	2 985 654,79
Hallinto	158 355,68	8 633,50	13 217,43	153 771,75
	3 763 254,63	8 633,50	632 461,59	3 139 426,54
Työturvallisuus	14 791,17	8 705,69	3 564,17	19 932,69
Sijoitukset	4 363,49	0,00	4 363,49	0,00
Muu toiminta	767 608,83	537 738,41	357 289,94	948 057,30
	4 550 018,12	555 077,60	997 679,19	4 107 416,53

VASTUUT

Sijoituslaitokset

Sijoituslaitoksista jäljellä oleva maksamaton osuus	31.12.2009
MedTECH Rahasto Ky	1 035 000,00
VNT Management Oy / Power Fund II Ky	789 999,88
Selected Mezzanine Funds I Ky	750 000,00
Selected Private equity Ky	797 404,11

TASEEN LIITTEET

SAAMINEN VALTIOLTA JA KELALTA / VELKA VALTIOLLE JA KELALLE

Saaminen (+) /Velka (-)

SAAMINEN VALTIOLTA /VELKA VALTIOLLE	2009	2008
MYEL 135 §	1 131 504,28	-791 152,29
LUEL 22 §	8 449,42	-44 347,73
LUTUL 38 §	-211 792,27	-465 120,51
LUKL 35 §	-127,82	1 661,70
MATA 16 §	-1 349 544,05	1 358 797,55
PVRL 10 §	-9 665,25	-79 019,16
	<u>-431 175,69</u>	<u>-19 180,44</u>
SAAMINEN KELALTA/VELKA KELALLE		
MATA 16 §	<u>-1 476 230,19</u>	<u>1 540 205,82</u>
	<u><u>-1 907 405,88</u></u>	<u><u>1 521 025,38</u></u>

SIIRTOVELAT	2009	2008
Valtionosuusennakko (MMM)	-11 062 500,06	-12 083 333,40
Muut siirtovelat	<u>-2 018 719,13</u>	<u>-2 151 142,44</u>
	<u><u>-13 081 219,19</u></u>	<u><u>-14 234 475,84</u></u>

SAAMINEN/VELKA VASTUUNJAOSTA

Siirtosaaminen (+) / Siirtovelka (-)

YEL-eläkkeet	-303 743,32	-124 664,04
TyEL-, TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, KELAL-, VEL-, KUEL- ja KIEL- eläkkeet	142 891,13	-639 027,35
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	<u>-98 437,50</u>	<u>-98 124,15</u>
	<u><u>-259 289,69</u></u>	<u><u>-861 815,54</u></u>

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

	osuus %	Oma pääoma 31.12.2009	Tilikauden voitto/ tappio eur
Melan kokonaan omistamat:			
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Espoo	100	1 694 920,41	1 636,44
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13, Kauniainen	100	2 367 819,19	78,29
Kiinteistö Oy Tietäjäntie 11, Espoo	100	619 611,79	84,67
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Kauniainen	100	1 176 751,69	57,49
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsinki	100	1 030 997,83	1 502,79
Melan osittain omistamat:			
Kiinteistö Oy Kurunhelmi, Kuru	60,0	1 254 619,57	-5 749,89
Kiinteistö Oy Metsätapiola, Espoo	39,1	17 985 794,04	-18 295,33
Asunto Oy Otatornit, Espoo	29,6	1 335 180,68 x)	6 314,09 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23,0	1 471 466,62 x)	-4 326,54 x)

x) Vuoden 2008 tilinpäätöslukuja

TUNNUSLUVUT

Melan taloudellista kehitystä ja vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut

Luvut eivät sisällä lomitusta

	2009	2008	2007	2006	2005
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€
Vakuutusmaksutulo	167,7	156,6	157,6	154,7	154,8
Valtion osuus	652,2	624,3	597,8	584,0	569,0
Kansaneläkelaitoksen osuus	11,9	17,1	12,3	13,5	13,2
Maksetut eläkkeet ja korvaukset	-915,7	-869,9	-844,8	-822,9	-805,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	22,5	-18,1	4,5	11,1	12,2
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	17,4 %	-12,0 %	2,9 %	8,9 %	11,0 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	18,1	-23,5	-0,8	6,0	7,8
Liikevaihto	837,9	805,4	777,9	762,2	745,4
Kokonaisliikekulut	-25,2	-24,1	-22,8	-22,7	-23,9
% liikevaihdosta	3,0 %	3,0 %	2,9 %	3,0 %	3,2 %
MYEL-liikekulut % MYEL- työtulosummas- ta	1,2 %	1,3 %	1,2 %	1,3 %	1,4 %
Vastuuvelka	118,2	108,5	116,5	110,6	100,2
Eläkevarat	140,3	121,7	135,0	131,9	119,3
MYEL-työtulosumma	1 401,6	1 318,1	1 308,4	1 271,9	1 251,5
	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä
MYEL-vakuutettuja 31.12.	82 906	84 063	86 549	87 626	90 008
MATA-vakuutettuja 31.12.	100 313	100 691	102 644	103 535	105 724
Eläkkeen- ja korvauksensaajia 31.12.	157 158	162 095	166 603	171 369	175 848

Tunnuslukujen laskentakaavat ja tunnuslukujen sisältö 31.12.2009

Vakuutusmaksutulo

MYEL- ja MATA- vakuutusmaksutulot suoriteperusteisesti ennen luottotappion ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä

Valtion osuus

Melan saamat valtionosuudet MYEL-järjestelmän ja luopumisjärjestelmien kustannuksista

Kansaneläkelaitoksen osuus

Kansaneläkelaitoksen suorittama osuus tapaturmajärjestelmän kustannuksista

Maksetut eläkkeet ja korvaukset

Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet ja korvaukset ennen vastuunjakokorvauksen vähentämistä

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin on raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos +/- kassavirta kauden aikana

Tuotto sitoutuneelle pääomalle lasketaan TWR (time weighted return) -kaavaa käyttäen.

Tuoton päivänoteeraus = $(\text{Muutos} - \text{Kassavirta}) / (\text{Edellisen päivän markkina-arvo}) * 100$

Muutos = Nykyinen markkina-arvo - edellisen päivän markkina-arvo

Kassavirta = ostot - myynnit - tuotot + kulut

Tuotto pidemmälle aikavälille lasketaan ketjuttamalla:

$\text{Tuotto} = ((1 + \text{tuotto}_1) * (1 + \text{tuotto}_2) * \dots * (1 + \text{tuotto}_n) - 1) * 100$

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin on sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin - vastuuvelan tuottovaatimus

Liikevaihto

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen vakuutusmaksusaamisten luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + valtion osuus + Kansaneläkelaitoksen osuus + sijoitustoiminnan tuotot tuloslaskelman mukaan

Kokonaisliikekulut

Toimintokohtaiset liikekulut yhteensä (eivät sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Vastuuvelka

Taseen vastuuvelka

Eläkevarat

Eläkevarat = Melan vastuuvelka per 31.12.2009 + sijoitusten kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus

MYEL - työtulosumma

Vakuutuskannasta per 31.12.2009 laskettu MYEL- työtulosumma koko vuodelle

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallinta kattaa kaikki Melan tehtäväalueet. Melan riskienhallinnan tavoitteena osana sisäistä valvontaa on taata toiminnan häiriöttömyys, jatkuvuus ja taloudellisuus ehkäisemällä tunnistettujen riskien toteutumista ja minimoimalla niistä aiheutuvat menetykset. Toisaalta riskienhallinnan avulla voidaan myös tunnistaa mahdollisuuksia. Riskienhallintatyön perustana on Melan toiminta-ajatus, toimintaympäristön analyysi ja strategiset tavoitteet.

Olennaista on pyrkiä kohdistamaan riskienhallinnan resurssit kustannustehokkaasti, mikä edellyttää toiminnan avainriskien hahmottamista. Tässä prosessissa on arvioitava riskien vaikutusten merkittävyys ja toteutumisen todennäköisyys, jotta voidaan kehittää niiden hallintaan asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Julkista tehtävää hoitavana eläkelaitoksena Melan riskienhallintapolitiikka on lähtökohtaisesti riskejä karttavaa. Tavoite on riskien tunnistaminen, harkittu hallinta ja mahdollinen riskien pienentäminen tai poistaminen.

Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Melan hallitus huolehtii eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä (MYEL 119 §). Hallitus hyväksyy vuosittain Melan koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, jossa määritellään eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet.

Lisäksi Melan hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan periaatteet, joiden noudattaminen toteuttaa osaltaan myös riskienhallintaa Melassa.

Riskienhallinnan organisointi

Riskienhallinnan järjestämisestä Melassa hallituksen delegoimana vastaa toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä, jossa talousjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan koordinoinnista. Melan turvaryhmän tehtävänä on muun muassa toimia riskienhallintatyötä tukevana foorumina. Riskienhallinnan käytännön kehittämis- ja koordinointityö kuuluu talous- ja hallintolinjan lakimiehelle, jota avustaa talousosaston controller.

Kukin osasto ja yksikkö vastaa oman toimintansa riskien hallinnasta. Vuosittaisen toimintasuunnittelun yhteydessä osastot ja yksiköt laativat osasto-/yksikkökohtaiset riskienhallintasuunnitelmat.

Seuranta ja valvonta

Osastot ja yksiköt seuraavat riskienhallintasuunnitelmiansa toteutumista asetettujen mittareiden avulla.

Melan turvaryhmä kiinnittää riskienhallintaa tukevana foorumina erityistä huomiota riskienhallinnan valvontaan eli siihen, että suunnitelmissa esitetyt toimet riskien hallitsemiseksi käytännössä toteutetaan tarkkailemalla asetettujen mittareiden tuloksia eli riskien pysymistä hyväksyttävissä rajoissa sekä riskienhallintaprosessin etenemistä ja toimivuutta.

Sisäinen tarkastus käyttää hyväksi Melassa suoritettujen riskikartoitusten tuloksia tarkastuskohteiden valinnassa, tarkastaa myös riskienhallintatoimintoa ja antaa pyydettyä riskienhallintaa koskevia asiantuntijalausuntoja.

Raportointi

Hallitukselle raportoidaan riskienhallinnan kokonaistilanteesta sekä olennaisista havainnoista kalenterivuodelta. Hallitukseen tuodaan sijoitusriskiraportit neljännesvuosittain sekä erikseen muut mahdolliset olennaiset riskihavainnot vuoden aikana.

Osastojen ja yksiköiden olennaisista riskihavainnoista raportoidaan neljännesvuosittain johtoryhmälle.

Vakuutusteknisen vastuuvelan riskit ja riskienhallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti maatalousyrittäjien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuuseen siirretään tilinpäätöksessä se osa Melan tuotoista, jota ei ole käytetty Melan muiden kulujen peittämiseen. Maatalousyrittäjien MYEL on siten puhtaasti jakojärjestelmä ja vastuuvetäjä luonteeltaan lähinnä maksuvalmiutta varmistava puskurirahasto. Sen määrän vähäisyydestä johtuen maksuvalmiusriski kohdistuu pääosin vuotuisen vakuutusmaksutulon ja valtionosuuden arviointiin.

Apurahansaajien MYEL-perusturvan mukaiset rahavirrat on pidettävä erillään maatalousyrittäjien vastaavista ja siksi apurahansaajien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu muodostuu apurahansaajien tulojen ja menojen erotuksena STM:n vahvistamien perusteiden mukaan. Valtio osallistuu apurahansaajien eläketurvan rahoitukseen, jos apurahansaajien vakuutusmaksuvastuu joskus tulevaisuudessa menee nolleen.

MYEL-lisäturvaliikkeen pienuudesta johtuen siihen ei liity olennaista riskiä. Valtio osallistuu lisäturvan mukaisten eläkkeiden maksuun siltä osin kuin vastuuvetäjä ja sille saatu sijoitusten tuotto ei riitä.

MATA:n mukaisen lakisääteisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva kustannus rahoitetaan perusturvaosuudella (Kela ja MYEL), valtion osuudella ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella. Perusturvan rahoittajat eivät osallistuneet pysyvien korvausten rahastointiin ennen vuotta 2004, ja tästä johtuen ne maksavat siirtymävaiheen 2004-2018 aikana erillistä täydennysmaksua syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi. Sekä täydennysmaksu että todellinen korvausvastuu määrätään STM:n vahvistamien perusteiden nojalla. Siirtymävaiheen jälkeen työajan MATA on täysin rahastoiva järjestelmä pysyvien korvausten osalta. MATA 15 § 3 momentin mukaisen vakuutettujen kustannusosuuden ja vuotuisen vakuutusmaksutulon erotusta seurataan tasointivastuulla, joka kontrolloi samalla vakuutusmaksutason oikeellisuutta. STM vahvistaa laskuperusteet myös vakuutusmaksun osalta.

Vapaaehtoisen vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen rahoittavat vakuutetut vakuutusmaksulla, jonka tason STM hyväksyy. Vapaaehtoisessa vapaa-ajan vakuutuksessa riski vakuutuskannan äkilliseen pudotukseen on olemassa, joten vastuun määrän on oltava oikein mitoitettu, että jo sattuneiden vahinkojen vastaiset korvaukset pystytään maksamaan. Vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuussa käytetäänkin samaa pääomitusmallia kuin lakisääteises-

sä työajan tapaturmavakuutuksessa. STM hyväksyy myös vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuun laskuperusteet.

Riskienhallintaprosessit

Vakuutusmaksun, hoitokulun ja vakuutusteknisten vastuiden laskuperusteet vahvistetaan STM:ssä kaikkien Melan harjoittamien vakuutusliikkeiden osalta. Luottotappioriski ei ole olennainen, mutta sitä seurataan jatkuvasti. Lakisääteisyystiedon johtuen Mela ei voi tehdä vastuuvallintaa eläke- ja tapaturmavakuutuksessa.

Maatalousyrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (MYEA) 5 §:n mukaisesti valtionosuus vahvistetaan vuoden aikana kolme kertaa: edellisen vuoden marraskuussa vahvistetaan ennakkoerät koko seuraavalle vuodelle, kesäkuussa tarkistetaan ennakkoerät kuluvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle (samalla kun vahvistetaan edellisen vuoden lopullinen valtionosuus) ja marraskuussa tarkistetaan joulukuulta suoritettava ennakkoerä. Valtionosuusselvitykset pohjautuvat tarkkoihin seurantamalleihin, jotka nojaavat tuoreimpiin tilastotietoihin ja joissa huomioidaan jo tiedossa olevat laki-, atk-, ym. muutokset.

Vapaa-ajan MATA-liikkeessä on isoja vahinkoja vastaan turvauduttu yksittäisyli vahinkojälleenvakuutuksella (Excess of Loss). Jälleenvakuutuksen kate on se osa vahinkomenosta, joka ylittää 500 000 euroa jälleenvakuuttajan enimmäisvastuun ollessa 1 000 000 euroa lopullista yhtä vahinkoa kohti. Vapaa-ajan MATA:n vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusvastuulla, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

MYEL-perusturvan mukaisessa vakuutusliikkeessä seurataan TyEL:n perustekorkoa, mikä määrätään puolivuositain. MYEL-lisäturvan perustekorko on 4,25 %. Työajan ja vapaa-ajan MATA-vakuutuksissa perustekorko on 3,5 %.

MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeiden seurantamalleissa käytetään kuolevuusperustetta, joka on määritelty MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeensaajien tietojen pohjalta. Kuolevuusmalli on päivitetty viimeksi vuonna 2005. MATA-vakuutuksissa käytetään myös MYEL:n kuolevuusperustetta, mutta MATA:n mukaisten pysyvien korvausten pääomituksessa käytetään yleisen tapaturmavakuutuksen kuolevuusperustetta ja sen mukaisia pääoma-arvokertoimia.

Määrällisiä tietoja vakuutusteknisestä vastuuvälästä

Vakuutusteknisen vastuuvälän määrätiedot vakuutusliikkeittäin sekä vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista. Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen tasoitusvastuun määrä, tavoitevyöhykkeen ala- ja yläraja sekä niiden kehitys kymmenen vuoden ajalta löytyvät myös tilinpäätösaineistosta.

Sijoitusriskien hallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sijoitustoiminnan merkitys on suhteellisesti pienempi kuin työeläkejärjestelmässä yleensä. Melan sijoitusomaisuuteen kohdistuu markkina-, korko- ja likviditeettiriski, joista Melan toiminnan rahoituksesta johtuen merkittävin on likviditeettiriski. Tämä on otettu sijoitustoiminnassa huomioon sijoittamalla varallisuutta helposti rahaksi muutettaviin kohteisiin sekä laatimalla pitkäaikaista likviditeettiennustetta.

Sijoituspolitiikka, sen muutokset samoin kuin sijoitustoiminnan yksityiskohtaiset tavoitteet on kuvattu vuosittain laadittavassa sijoitussuunnitelmassa.

Riskienhallintaprosessit

Hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman ja laitosta koskevan yleisen riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelmassa kuvataan sijoitustoimintaan liittyviä yleisiä sisäiseen valvontaan liittyviä periaatteita ja näitä periaatteita tarkennetaan sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussuunnitelman toteutumista seurataan vähintään neljännesvuosittain sekä hallituksen työvaliokunnassa että hallituksessa. Sijoitusriskien valvonnasta ja raportoinnista vastaa talousosasto.

Merkittävä osa Melan sijoitusomaisuudesta on ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hallussa. Yhden omaisuudenhoitajan hallinnoiman salkun suuruus on rajoitettu 30 %:iin keskimääräisestä vastuuvälän bruttomäärästä. Keskinäi-

sissä sopimuksissa on rajoitettu salkunhoitajan valtuuksia allokaation suhteen. Salkunhoitajia valvotaan vähintään kuukausittaisen raportoinnin avulla sekä tapaamalla vastuuhenkilöitä säännöllisesti. Salkunhoitajina käytetään vain hyvämaineisia ja yleisesti tunnettuja toimijoita.

Melan toimeenpanemassa erillislainsäädännössä on säädetty kussakin tapauksessa erikseen sijoitusten minimi-tuottovaatimus:

- MYEL-peruseläkevakuutukselle perustekorko (1.1.2009 alk. 3,0 % ja 1.7.2009 alk. 3,0 %)
- MYEL-lisäeläkevakuutukselle perustekorko on 4,25 %
- MATA-vastuuvelalle perustekorko on 3,5 %

Vuodesta 2008 lähtien otettiin käyttöön VaR ja stressitestaus-seuranta. Tämän avulla pystytään paremmin arvioimaan sijoitustoiminnan enimmäistappioriskejä sekä markkinoiden muutosten vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Sijoitukset ja niiden tuotot on kuvattu aiemmin liitetiedoissa ja tunnusluvuissa.

Sijoitusten osuudet lajeittain keskimäärin vuoden 2009 lopun tilanteesta.

Luvuissa eivät ole mukana omien toimitilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Metsätapiolan osakkeet.

Sijoituslaji	Sitoutunut pääoma (M€) 31.12.2009	Osuus	Tuotto % / v
Lainat	0,2	0,1 %	0,0
Joukkovelkakirjalainat	51,3	36,0 %	13,8
Markkinaraha	20,7	14,6 %	2,0
Korkosijoitukset yh- teensä	72,0	50,6 %	9,3
Osakkeet ja osuudet	50,0	35,1 %	37,1
Kiinteistöt	20,2	14,2 %	6,0
Kaikki	142,4	100,0 %	17,4

Sijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2009) osakkeisiin ja osuuksiin jakautuvat maantieteellisesti siten, että 25,1 % on sijoitettu Suomeen, 42,9 % muuhun Eurooppaan ja 32,0 % muuhun maailmaan.

Kiinteistösijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2009) jakautuvat toimistokiinteistöihin 54,9 % (5 kohdetta), asuinkiinteistöihin 28,2 % (2 kohdetta) ja muihin kiinteistökohteisiin 9,3 % (3 kohdetta) sekä kiinteistörahastot 7,6 %. Kohdet sijaitsevat pääosin pääkaupunkiseudulla.

Operatiiviset riskit

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Riskienhallinta on osa jokaisen linjan, osaston ja yksikön työtä. Vuosittaisen toiminnansuunnittelun yhteydessä ne ottavat kantaa olennaisiin toimintaansa liittyviin riskeihin sekä niiden ennaltaehkäisy- ja hallintatoimenpiteisiin laa-

timalla riskianalyysin pohjalta erillisen yksikkökohtaisen riskienhallintasuunnitelman. Näistä yksittäisistä riskienhallintasuunnitelmista koostetaan koko Melan kattava riskienhallintasuunnitelma.

Riskienhallintaprosessit

Riskienhallintaprosessien työvälineinä toimivat mm. Melan työ- ja käsittelyjärjestys, taloushallinnon työjärjestys ja sen nojalla annetut erilliset ohjeet, salassapito-ohjeet, tietoturvaohjeistus, suojeleohjeet sekä valmiussuunnitelma.

Operatiivisia riskejä hallitaan jatkuvalla kouluttautumisella ja seuraajasuunnittelulla, oikealla organisoitumisella ja tietojenkäsittelyjärjestelmiin rakennetuilla ennalta ehkäisevillä kontrolleilla, joiden avulla pyritään rajoittamaan epäsuotavien tapahtumien todennäköisyyttä. Esimiesvalvonnan, täsmäytysten ja otostarkastusten avulla toteutetaan käsittelyn ja sovellusten jatkuvaa laadunvalvontaa. Sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että toiminta on laien, määräysten ja ohjeiden sekä toiminnan taloudellisuudelle ja tehokkuudelle asetettujen tavoitteiden mukaista. Omaisuus- ja vahinkoriskit kartoitetaan vuosittain ja olennaiset riskit on vakuutettu.

Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

Operatiiviset riskit liittyvät sekä sisäiseen että ulkoiseen toimintaympäristöön. Melan on huomioitava jatkuvasti muun muassa vakuutettujen toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä toiminta-alueittensa uudistuva lainsäädäntö. Melan kaikki toiminnot ovat suuresti riippuvaisia atk-sovelluksista, eri rekistereistä ja niissä olevista tiedoista. Merkittävän operatiivisen riskin muodostaa myös suuri volyymi maksuliikenteessä.

Espoossa 03 maaliskuuta 2010

Juha Marttila

Holger Falck

Heimo Hanhilahti

Pentti Leppäaho

Jarmo Mäntyharju

Heikki Palm

Irma Sirviö

Esko Tainio

Hannu Uusitalo

Päivi Huotari
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet kertomuksen.

Espoossa 17. maaliskuuta 2010

Harri Pärssinen, KHT

Pekka Hietala, KHT

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

Tasekirja	Sidottuna asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	Asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pääkirja	CD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Päiväkirja	CD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Kassakladi	CD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pankkien tiliotteet	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostoreskontra	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostolaskut	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Matkalaskut	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Myyntireskontra	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Palkkakirjanpito	CD- levyllä	50 vuotta tilikauden päättymisestä
Muu tositeaineisto	Paperiversiona	6 vuotta tilikauden päättymisestä

Tositelajit on luetteloitu tilinpäätöksen tase-erittelyissä.

Kirjanpitoaineisto säilytetään Melan arkistossa Kiinteistö Oy Metsätapiolan tiloissa Espoossa. Cd-tallenteet säilytetään tämän lisäksi Helsingin OP Pankissa.

Tilintarkastuskertomus

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen valtuuskunnan kevätkokoukselle

Olemme tarkastaneet Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1 – 31.12.2009. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Allekirjoittanut Harri Pärssinen, KHT on valvontatilintarkastajana suorittanut eläkelaitoksen kirjanpidon ja varainhoidon jatkuvan tarkastuksen, josta on annettu 23.11.2009 päivätty valvontatarkastuskertomus.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet maatalousyrittäjien eläkelain ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä annetun asetuksen mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

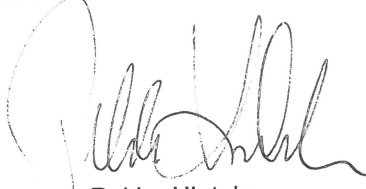
Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 17. maaliskuuta 2010

Harri Pärssinen
KHT

Pekka Hietala
KHT